1853. N°. 4.

LEYDSCHE COURANT

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 10 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 8 Januarij.

Op den 3den ll. is in twee der nieuwgebouwde bovenzalen van het Departementsgebouw *tot Nut van 't Algemeen* de eerste bijeenkomst gehouden van het albier sedert een jaar gevestigde Leesmuseum, waarbij de Leden zich ten hoogste voldaan betuigden over de doelmatigheid en behagelijkheid dier localiteit en over de nieuwe inrigting des Museums zelve. Wij nemen deze gelegenheid waar om onze stadgenooten, en thans in het bijzonder ook HH. Officieren van de onlangs tot ons gekomen Afdeeling Rijdende Artillerie, op deze nieuwe inrigting opmerking te maken. In het gezegde Leesmuseum (dat uit twee in elkaar loopende zalen bestaat, waarvan de éene Lees- de andere Spreekzaal is) kan men meer dan honderd van de beste Binnen- en Buitenlandsche Tijdschriften lezen, waarvan de pas verschenen nummers steeds ten spoedigste voorhanden zijn, te weten Hollandsche, Hoogduitsche, Fransche, Engelsche, Italiaansche en Deensche, zoowel van gemengden inhoud, als aan speciale wetenschappelijke vakken en aan kunst gewijd, bovendien nieuw uitkomende brochures en vlugschriften. Het Museum is open van 10 ure des morgens tot 10 ure des avonds, en in de Spreekzaal, waar gerookt mag worden is ook het lezen vergund; bovendien zijn er, volgens een vast en matig tarief, de beste ververschingen te bekomen, terwijl een bevallig ameublement, een vrolijk uitzigt over de Ruïne, en eene goede bediening bijdragen om er het verblijf te veraangenamen. De jaarlijksche Contributie bedraagt *f* 10, en de erlanging van het Lidmaatschap is zeer gemakkelijk gemaakt, daar men zich slechts aan den huisbewaarder van het Departementsgebouw van het Nut heeft aan te melden, waarna de stemming op de eerstkomende Maandelijksche Vergadering plaats vindt. Ver is de gedachte als of enkel geleerden of geletterden daarin werden opgenomen; het is de bedoeling om ieder van welke maatschappelijke betrekking ook, en die slechts prijs stelt op beschaving en goede zeden den toegang zoo gemakkelijk mogelijk te maken, en het is uit dien hoofde te vertrouwen dat die inrigting steeds meer in bloei zal toenemen en eene waardige plaats blijven bekleeden onder de overige inrigtingen die in onze stad voor wetenschap, kunst en gezellig verkeer, en in het algemeen tot veredeling van geest en hart gevestigd zijn.

— Bij Koninklijk besluit van den 5den dezer is bepaald: Dat voor de onderscheidene zeevisscherijen waaraan, tot over 1850 ingesloten, van Regeringswege premien waren toegezegd, ook over dit jaar, voor zoover die visscherijen overeenkomstig de bestaande bepalingen zijn uitgeoefend, premien zullen worden verleend.

In de berekening wordt, waar het te pas komt, afgetrokken voor afwijking van de bestaande bepalingen, en anders het beloop met *vijftig ten honderd* verminderd als premie voor 1853.

De som van *f* 6,400 als bijdrage voor een hospitaalschip wordt weder voor 1853 toegestaan.

— In 1852 zijn hier te lande voor de eerste maal zeebrieven verleend aan 139 schepen, metende 14932 lasten; waarvan 125, met 13707 l., gebouwd binnenslands, en 14, met. 1225 l., gebouwd buitenslands. — In 1851 waren verleend zeebrieven aan 167 schepen, met. 17794 lasten; waaronder 154. met. 16714 l., gebouwd binnenslands, en 13, met. 1080 l., gebouwd buitenslands.

— Een onbekende heeft te Amsterdam, ten huize van een der leden van het bestuur van Zeemanshoop, 12 stuks certificaten, ieder groot *f* 1,000, rentende 2½ pCt. gezonden, ten behoeve van het zeemansfonds.

— In 1852 zijn aan de waag te Hoorn gewogen 11,120 stapels kaas, of 1,412,733 stuks, wegende 2,887,168 ℔.

— Aan de waag te Leeuwarden zijn in 1852 gewogen 1,929,369 Ned. ℔ boter en 207,902 Ned. ℔ kaas, zijnde eenige duizende ponden minder dan in 1851.

— Eene geregelde stoombootdienst is sedert den 1sten dezer tusschen het Nieuwe Diep en Texel tot stand gekomen; de boot vaart twee maal daags heen en weer.

— Te Wijk bij Duurstede is den 4den overleden Mr. E. H. Baron van Ittersum, Kantonregter, lid der Prov. Staten van Utrecht enz. Zijn dood wordt algemeen betreurd.

— Uit Sybecarspel wordt aan de *Amst. Cour.* geschreven: Het zal den vrienden en vereerders van onzen vroegeren prediker Mensinga, niet onwelkom wezen, te kunnen berigten, dat wij dezer dagen den derden eigenhandig geschreven brief van Zijn Eerw. uit Frederikstad a. d. Eider ontvingen, die echter niet zeer bemoedigend was. Daaruit blijkt, dat zijne gezondheid zich in een voortdurend sukkelenden staat bevindt, terwijl hij daarbij tevens gewaagt van het onaangename dat er in gelegen is, om somwijlen voor 20 en minder toehoorders eene leerrede te moeten houden.

En uit Vlissingen het volgende: Betrekkelijk de onlangs van hier vertrokken Pruissische oorlogschepen, het fregat Gefion en de korvet Amazone, verneemt men uit een particulier schrijven, dat het fregat, na met aanhoudend slecht weêr en vreeselijke stormen geworsteld te hebben, met zware zeeschade te Madera is aangekomen, en na de vereischte herstellingen, Teneriffe heeft bereikt. Van de schoone korvet Amazone had men volstrekt niets vernomen, en men is niet zonder beduchtheid voor het lot van dien bodem.

— Te Meppel was den 6den de aanvoer van vette varkens buitengewoon groot, doch zij werden allen, vooral door koopers uit Friesland, voor hooge prijzen gekocht.

— Uit Delfzijl meldt men, dat eindelijk de buitenleden van den gemeenteraad den 4den zijn opgekomen ter vergadering, en nu wederom met meerderheid van stemmen bepaald is, dat die plaats geene straatverlichting zal hebben.

'S GRAVENHAGE, 8 Januarij.

Z. M. heeft aan Mr. C. Ch. van Lidth de Jeude op zijn verzoek eervol ontslag als Burgemeester van Tiel verleend, onder dankbetuiging voor zijn veeljarig ijverig dienstbetoon.

— Met wijziging der aankondiging, voorkomende in de *Staats-Couranten* van 13 November en 8 December jl., heeft de Minister van Binnenl. Zaken het volgende ter kennis van de belanghebbenden gebragt.

1. Tot opleiding en oefening van telegrafisten, voor de dienst der Rijkstelegraphen, wordt in het jaar 1853, na vergelijkend onderzoek, een aantal van hoogstens dertig leerlingen toegelaten, om op nader aan te wijzen plaatsen onderrigt te ontvangen.

2. De leerlingen ontvangen eene bezoldiging van een gulden daags, en zullen, na voldoende blijken van geschiktheid gegeven te hebben, kunnen dingen naar de betrekking van telegraphist der 3de of 2de klasse, op eene jaarwedde van *f* 600, en van *f* 720.

3. De telegraphisten der 1ste klasse, die 's jaars *f* 840 genieten worden gekozen uit de telegraphisten der 2de klasse.

4. Voor het vergelijkend onderzoek, om als leerling te worden toegelaten, moet men zich vóór den 15den Januarij 1853, met naauwkeurige opgaaf van naam, voornamen en woonplaats, schriftelijk aanmelden bij het Depart. van Binnenl. Zaken, met overlegging van bewijsstukken, waaruit blijkt dat men is: *a.* Nederlander; *b.* tusschen 18 en 30 jaren oud; *c.* van gezond ligchaamsgestel, en *d.* van onberispelijk gedrag.

5. Het vergelijkend onderzoek, waartoe de belanghebbenden nader worden opgeroepen, heeft plaats te 's Gravenhage op den 1sten Februarij 1853 en volgende dagen, ten overstaan van eene commissie van drie leden.

Heeft dit onderzoek niet den uitslag, dat het vereischte getal kunne worden toegelaten, zoo zal een nader onderzoek in de maand Junij 1853 plaats hebben, waarvoor men zich in Mei zal behooren aan te melden.

6. De mededingenden moeten blijken geven, ervaren te zijn in: *a.* het schrijven van leesbaar schrift; *b.* de Nederduitsche, Fransche en Hoogduitsche talen; *c.* het maken van een opstel in eene dezer drie talen; *d.* de beginselen der cijferkunst, met de leer der evenredigheden, die der gewone en tiendeelige Breuken, de kennis van de Nederlandsche maten en gewigten en het rekenen zonder fouten; *e.* de eerste beginselen van stel- en meetkunst; *f.* het regtlijnig teekenen.

7. De mededingenden die blijken geven, behalve de opgenoemde vakken, ook de natuurkunde en de electro-magnetische telegraphie te hebben beoefend, zullen, onmiddelijk na voldoening aan een vergelijkend en practisch onderzoek, als telegraphist kunnen worden aangesteld.

— Onlangs waren de bezoekers van den Kon.-Nederd. Schouwburg alhier getroffen, bij de viering door den grijzen van Hanswyk, van zijne 50-jarige tooneeldienst, toen zij eene zijner verdienstelijke tijdgenooten, Mevr. Stoopendaal, hem den lauwerkrans op het hoofd zagen plaatsen. Zij toch heeft zich

meer dan 50 jaren als tooneelkunstenares onderscheiden en ieders bijval en bewondering weten te verwerven. Thans verneemt men, dat het publiek eerlang in de gelegenheid zijn zal, ook aan die verdienstelijke tooneelkunstenares regtmatige hulde te brengen, daar zij voornemens is, dit jaar hare langdurige tooneeldienst bij dit tooneel plegtig te vieren.

RIJSWIJK, 6 Januarij.

Tot de ongewone verschijnselen van dit wintersaizoen behooren de ontelbare menigte zwarte vliegen, welke men hier aan de kade van het onder water staande land aantreft. Al deze insecten leven en bewegen zich in en boven het water en worden door den zuid- en zuid-westen wind aangevoerd, en niet op eene enkele plek vindt men ze, maar meer dan een kwartier uur gaans, zoover zich de kade uitstrekt en op verschillende plaatsen eene palm dik. Het lokt nieuws- en weetgierigen uit, om ze in oogenschouw te nemen. (*Hbl.*)

SNEEK, 4 Januarij.

Verleden Dingsdag, zijnde marktdag, zag men bij de partij boter van een der aanzienlijkste boterkoopers uit deze provincie ten toon gesteld eene midden door gezaagde achtste ton, gevuld van binnen met goede kleurige boter, doch aan de kanten, vooral bij den buik van het vat, met witte, slechte boter. Dit vat was uit Londen terug gezonden, en de boterkooper, die zoo toegevend en inschikkelijk geweest is, om merken en namen op het vat onkenbaar te maken, heeft echter welgedaan, dit bedrog openlijk aan de kaak te stellen, ten einde ieder landbouwer zich vervolgens voor zulke kwade den boterhandel hoogstnadeelige, praktijken zorgvuldig wachtte.

— In het naburige dorp Hommerts overleed op den 1sten dezer, in den ouderdom van 94 jaren en 2 maanden, de persoon van Hette Rienks Grijpsma, nalatende zijne vrouw, genaamd Antje Eelkes, oud 92 jaren. Op den 6den Junij gehuwd, mogten deze echtelieden zich alzoo gedurende 73½ jaar in hun onderling bezit verheugen. Weinige dagen voor zijnen dood ontving de oude man nog een bezoek van zijnen 72-jarigen zoon Rienk, die tot dat einde van zijne woonplaats Stavoren naar Hommerts, ruim drie uren gaans, was komen wandelen.

MEPPEL, 5 Januarij.

Heden is door den Gemeenteraad besloten, op grond, dat de tijd tot het in orde brengen van het Drentsche kanaal verstreken is, en hetzelve niet op bepaalde diepte is gebragt, bij Deurwaarders-acte het verdere uitbaggeren te verbieden, alsmede om bij Ged. Staten aan te vragen magtiging, om te procederen tot ontbinding van het contract, met de Dr. Kanaalmaatschappij aangegaan, ten einde weder in het bezit te komen van alles, wat door het bestuur aan de maatschappij is afgestaan, waaronder ook de kapitale Meppeler sluis behoort. (*Hbl.*)

HOOGEVEEN, 4 Januarij.

De 20-jarige zoon van zekere weduwe T. kreeg in het hoofd, om te beproeven of hij met hagel door de achterdeur van de woning zijner moeder konde schieten. In plaats van zich vooraf te vergewissen of er zich niemand achter bevond, schoot hij zijn zwaar geladen pistool zonder eenige waarschuwing af en ongelukkiger wijze juist op den oogenblik, dat de deur van binnen geopend werd door zijne moeder, die, met haar jongste kind aan de hand, zich naar buiten wilde begeven. Het kind kreeg twee korrels in het hoofd; maar de moeder werd deerlijk getroffen in de onderbuik, en wel zoodanig dat men in het eerst voor het behoud van haar leven vreesde.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 6 Januarij.

Door de Regering worden voorbereidende maatregelen genomen, om in het aanstaande voorjaar op nieuw stoom- en zeilschepen uit te zenden naar de Noordpoolzee, ten einde Sir J. Franklin op te sporen, of narigten in te winnen van de vaartuigen, welke zich tot dat einde reeds daar bevinden. Een gedeelte van die schepen zou bestemd zijn naar Smiths- en Jones-Sounds, om de belangrijke ontdekkingen van Kapitein Inglefield voort te zetten. De andere zouden naar de Behring-straat stevenen, om de expeditie van Kapitein Collinson, van welke eene belangrijke uitkomst verwacht wordt, te ondersteunen. — Kapitein Inglefield zou aan een dezer togten als Bevelhebber deelnemen.

— Den 4den heeft een allerbedroevendst ongeluk op den spoorweg van hier naar Oxford plaats gehad. De trein die in den ochtend om half 6 ure van hier vertrok, stoomde tegen den Oxfordschen trein in, die 18 of 19 zwaar geladen kolenwagens met zich voerde. De stoker werd gedood benevens verscheidene passagiers, terwijl een aantal gewonden hopeloos liggen. Het ongeluk ontstond door een misverstand. Men had per telegraaph gevraagd, of een kolentrein van den weg gebruik kon maken. Dit werd toestemmend beantwoord. De passagierstrein wachtte dus. Daarop kwam een trein aan met ballast, en de machinist van den Londenschen passagierstrein, dezen voor den aangekondigden kolentrein houdende, vertrok. De opzigter van het station dit ziende, riep uit al zijne magt den stoker toe om op te houden, terwijl hij den trein naliep, doch zijne stem werd verdoofd door het geraas van den stoom. Spoedig daarop kwam de kolentrein op hetzelfde spoor, dewijl er ten gevolge van het invallen eener tunnel geen twee lijnen waren, en hierdoor werd de noodlottige botsing veroorzaakt.

— De Heer J. Mullens, van het Londensche zendeling-genootschap, heeft in de *Calcutta Review* een overzigt gegeven van den toestand der Christelijke gemeenten in Indie, dat vele belangrijke inlichtingen bevat omtrent de middelen, welke de Protestantsche kerk in Oost-Indie ter harer uitbreiding bezigt, en omtrent de resultaten, die zij tot nog toe heeft verkregen. Volgens het berigt van den Heer Mullens zijn in Indie thans 22 zendeling-genootschappen gevestigd, welke uit 443 zendelingen zijn zamengesteld. Deze zendelingen zijn over 313 standplaatsen verdeeld en hebben 331 kerken voor de inlanders gesticht, welke 18,410 leerlingen en in het geheel 112,191 gemeenteleden tellen. De zendelingen onderhouden 1347 volk-scholen met 47,504 scholieren, 93 kostscholen met 21,414 leerlingen. Zij hebben het opzigt over 126 middelbare en hoogere scholen (waar onderrigt in de Engelsche taal wordt gegeven), aan welke 14,502 leerlingen onderwijs erlangen. Daarbij komen nog 437 lagere meisjes-scholen met 11,519 scholieren en 165 meisjes-kostscholen met 2775 leerlingen. De gezamentlijke jaarlijksche kosten beloopen 190,000 £, waartoe in Oost-Indie zelf voor 33,000 £ wordt bijgedragen.

— Nabij Liverpool heeft men gisteren een met instorting dreigenden schoorsteen van de chemicalien-fabriek der HH. Muspratt, onder inachtneming der meest mogelijke zorg, door middel van 150 ℔ buskruid neder doen vallen. Deze schoorsteen was, op een na, de kolossaalste van het geheele rijk. De oprigting had 7000 £ (*ƒ* 84,000 Nederl.) gekost.

— In den stormachtigen nacht van ll. Dingsdag is het van Fernambuc met suiker en katoen naar Liverpool bestemde schip Broadoak op de kust van het graafschap Cork verongelukt, waarbij de Kapitein, de stuurman en 8 matrozen het leven hebben verloren; 5 anderen werden gered.

— De schepen voor landverhuizers naar Australië zijn in den laatsten tijd zoo zeer overladen geworden, dat onder anderen op een paar schepen die elk 600 à 800 landverhuizers aan boord hadden, op het eene 55, op het andere 88 personen zijn overleden.

— Uit Australië zijn 8,959 oncen goud, eene waarde hebbende van 196,000 £, aangebragt.

BELGIE.

BRUSSEL, 7 Januarij.

Aan vele huizen alhier zijn thans bussen geplaatst tot het ontvangen van brieven, dagbladen en pakjes van kleinen omvang, waardoor voor de openbare dienst der postadministratie veel tijd wordt bespaard, vooral omdat de meeste brieven van postzegels voorzien zijn. Een postbode legt nu slechts den brief in de bus, schelt aan en gaat verder.

ANTWERPEN, 7 Januarij.

De telegraphische berigten van hier naar Nederland bestemd, worden eerst naar Brussel en dan naar Rotterdam of Amsterdam verzonden. Door deze onverstandige inrigting worden dikwijls belangrijke depeches, langen tijd opgehouden. Het is te wenschen, dat het hoofdbureau van den Nederl. telegraaph alhier gevestigd worde, van waar men zonder oponthoud voor de belanghebbenden de berigten naar binnenslands zou kunnen verzenden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Januarij.

Tengevolge der benoemingen door den Keizer gedaan en de toegelegde tractementen, is de begrooting vermeerderd met bijna 2 millioen fr.

— De Russische Gezant heeft zijne geloofsbrieven aan den Keizer overhandigd; die van Oostenrijk en Pruissen hebben ze van hunne Hoven ontvangen.

— De Prins Murat verklaart het berigt, dat de Koning van Napels hem 12 millioen fr. als schadevergoeding voor de goederen van zijn vader, in 1815 verbeurd verklaard, zou toegewezen hebben, bezijde de waarheid is.

— De Heer Guizot is op de beide Candidaatslijsten geplaatst als lid voor het Consistorie der Gereformeerde kerk alhier. Het is niet twijfelachtig dat hij zal benoemd worden.

— Van de redevoering van den Aartsbisschop van Parijs, den Heer Sibour, bij de inwijding van het Pantheon tot kerk, wordt in de Regeringsbladen met veel lof gewaagd.

Nadat hij eerst over de vorige Regering had gesproken en onder anderen gezegd dat het altaar en de troon meer dan wenschelijk was, voor elkander aansprakelijk werden, liet hij zich over de tegenwoordige Regering aldus uit:

»Een volk heeft voorzeker ook andere regtmatige behoeften, die voldoening vorderen; maar zijne eerste behoefte is, te blijven leven, zonder bestendig met aanranding van hetgeen voor het bestaan der maatschappij onmisbaar is, te worden bedreigd. Toen die groote krisis op het hoogst gekomen was, verschijnt een man, dien God voor dit beslissende tijdsgewricht had bewaard. Hij begrijpt al de innige verlangens van de bewoners des lands, en is als 't ware de verpersoonlijking derzelve. Zijne zending werd eerst miskend; maar als door een wonderwerk trad hij uit den schoot des volks te voorschijn: daarin was zijne sterkte en zijn regt gelegen. De hand op het hart des volks houdende, heeft hij geregeerd: hij heeft zijne verbazende bekwaamheid te baat genomen om te begrijpen en des noods te raden, wat in dat hart omging, en zijne magt om het te verwezenlijken. Hij heeft de vooroordeelen weten te minachten, zelfs die welke door de zege waren toegenomen. Hij heeft luide zijne deelneming in het lot der lijdende volksklassen verkondigd. De Godsdienst is in eere hersteld, en haar grootste schat, haar voornaamste regt, te weten hare onafhankelijkheid van de staatsmagten, die met den partijgeest niets gemeen heeft, die onafhankelijkheid is geëerbiedigd, en de kerk geniet onder zijne Regering eene volle vrijheid, het eenige wereldsche goed dat zij begeert en dagelijks van God en van de hoofden der volkeren vraagt."

— Volgens het jaarboekje voor de geneeskunde, bedraagt het aantal doctoren in de genees- en heelkunde alhier 1337; 179 Officieren van Gezondheid; 423 apothekers, 277 vroedvrouwen.

— Het aantal drukwerken, gedurende het afgeloopen jaar in Frankrijk uitgegeven beloopt 8261.

— Uit de inleiding van den nieuwen Roman van A. Dumas, *Isaak Laquedem*, blijkt, dat dit werk 18 deelen zal vullen en dat het de vrucht is van 20-jarige studie en nadenken, alsmede van tallooze reizen, en het grootste werk van zijn leven zal zijn, waarop hij de onsterfelijkheid van zijn naam bouwt. Buitendien geeft A. Dumas in de gemelde inleiding te kennen, dat hij van het begin zijner letterkundige loopbaan tot op heden, niet minder dan 700 deelen en 50 tooneelstukken in de wereld gezonden heeft.

SPANJE.

MADRID, 31 December.

De staatsinkomsten hebben in 1852 ruim 9 millioen realen minder opgebragt dan in 1851.

— De Heer Weisweiler heeft zich andermaal tot de Regering gewend in het belang van de houders der verwaarloosde schuld. Hij heeft aan de protesten van 1851 herinnerd en op de welwillendheid der Regering een beroep gedaan om de wijziging te verkrijgen van de wet van 1 Augustus, althans ten aanzien der coupons. Men gelooft, dat deze pogingen met een gunstigen uitslag bekroond zullen worden. De *Heraldo* bepleit voortdurend de zaak der houders van deze schuld.

— De Heer Arnau thans Gezant te Brussel, zal als zoodanig naar 's Gravenhage worden verplaatst, alwaar ook tot Secretaris van Legatie benoemd is, de Heer Urbistondo, thans Attaché te Londen, terwijl de Secretaris te 's Gravenhage, de Heer Mogallon, naar Washington is overgeplaatst.

ITALIE.

ROME, 24 December.

De buitengewone belasting, welke de Paus aan de geestelijken in den Kerkelijken Staat heeft opgelegd om te voorzien in het te kort van de schatkist, wordt traag en onwillig opgebragt; den 20sten ll. had de Generaal-vicaris Kardinaal op nieuw eene ernstige aanmaning tot voldoening van het achterstallige moeten uitvaardigen, waarbij gedreigd wordt met de aanwending van dwangmiddelen zonder eenige nadere waarschuwing.

— Die corpsen van het Fransche leger, welke sedert 1849 alhier onafgebroken garnizoen gehouden hadden, zullen eerlang naar Frankrijk terugkeeren en door andere vervangen worden.

— Men meldt uit Florence, dat de Groothertog nog steeds ongeneigd blijft de echtgenooten Madiai uit den kerker te ontslaan.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 4 Januarij.

De Keizer heeft den blinden Koning van Hanover tot Opperbevelhebber benoemd van het 42ste reg. voetvolk.

— Ofschoon men meende, dat de staat van beleg dezer stad met den 1sten dezer zou worden opgeheven, heeft dit echter geene plaats gehad en men is geheel onbekend met het tijdstip, waarop het zal gebeuren.

— De rivieren de Waag, de Gran, de Sajo en de Theiss, zijn thans toegevroren.

RUSLAND.

Het afgeloopen jaar is voor Polen zeer ongunstig geweest. Nog nooit heeft de cholera daar zoo hevig gewoed als dat jaar, hoewel zij niet tot al de streken van het land was doorgedrongen. Van de 90,000 lijders zijn meer dan 35,000 de slagtoffers der ziekte geworden, en de stad Warschau, die met reuzenschreden vooruitging in welvaart en bloei, is alleen door de cholera van 164,000 tot 159,000 zielen in hare bevolking verminderd. Vele steden zijn door groote branden zwaar geteisterd geworden. Verscheidene voorname geleerden zag Polen zich door den dood ontnemen, terwijl eindelijk de runderpest vreeselijke verwoestingen aanrigtte.

TURKYE.

Er is op bevel van de Regering beslag gelegd op het zilverwerk van den voormaligen Grootvizier Reshid Pacha; het weegt 4,400 ℔ en is naar de munt gezonden. Dit is mede geschied met de zeer aanzienlijke hoeveelheid zilverwerk van den voormaligen Minister van Financiën; beiden hadden zich ten koste van den staat verrijkt en hunne belangen, zooals gemeend wordt, ten behoeve van Engeland en Frankrijk opgeofferd.

VEREENIGDE STATEN.

Met het begin van dit jaar zal van Norfolk eene expeditie vertrekken, belast met eene wetenschappelijke zending voor de zeeën van het Zuiden en Noorden en de tallooze eilanden van de Stille Zuidzee. Het hoofddoel van dien togt zal echter zijn het doorkruisen van den weg van China naar Californië en het Noorden, van de Stille Zee en de streken van Straat Behring. Waarschijnlijk zullen de schepen de zee van Tartarije bezoeken, en zal men onderzoeken, of het voor den Amerikaanschen handel voordeelig kan zijn, met die bijna nog onbekende streken betrekkingen aan te knoopen. In allen geval zal de togt van gewigt kunnen zijn voor de walvischvangst. Eene oorlogssloep, eene stoomboot, eene brik en een transportschip zijn tot de expeditie bestemd, die onder het bevel staat van den Commodore Ringold. De tijd, dien zij zal noodig hebben tot het volbrengen van den haar opgedragen last, wordt op 3 jaar berekend. Het Congres heeft eene som, gelijkstaande met ruim 1½ millioen Hollandsche gulden, voor haar beschikbaar gesteld.

— Op den spoorweg bij Louisville botsten twee treinen tegen elkander, waarbij 28 menschen het leven verloren.

CUBA.

De havenstad Santiago-de-Cuba op het oosteinde van dit aan Spanje behoorend eiland, bevattende 12,000 inwoners, is grootendeels door eene vreeselijke aardbeving verwoest. In eene straat Pases de la Marina is de aarde geheel tot een gapenden afgrond opengespleten.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed in den ouderdom van 46 jaren, onze geliefde Nicht Mejufvrouw ANNA SUSANNA CROESE.

J. E. BORLOZ,

LEYDEN, 8 Januarij 1853. Uit aller Naam.

LEYDEN, 8 Januarij 1852. Heden ontsliep kalm en gelaten Vrouwe MARIA GEERTRUIDA NISSEN, in den ouderdom van ruim 53 jaren. Zij was gedurende 36 jaar mijne getrouwe Levensgezellin; onze Kinderen en Behuwd-Kinderen betreuren in haar de teederste Moeder, en hare Zuster eene liefdevolle Vriendin.

J. C. F. KOCH, *Luit.-Kolonel.*

Op uitdrukkelijk verlangen der Overledene zullen geene uiterlijke teekenen van Rouw gedragen worden.

Eenige Kennisgeving.

Met deze betuig ik benevens mijne Kinderen, onzen dank voor de deelneming betoond, bij het overlijden van mijn jongste Dochter.

J. P. RINGELING.

Blijkens Acte op den 6den Januarij 1853, ten overstaan van den Notaris E. H. GERAERDS THESINGH, te *Hazerswoude* verleden, is de tusschen wijlen Vrouwe TH. A. VAN WYLICK, Wede van den Heer CAREL PIEK, en den Heer S. PIEK, te *Oudshoorn*, bestaan hebbende Societeit van Koophandel in *gezaagde* en *ongezaagde Houtwaren* en zoodanigen anderen Handel als de Vennooten mogten goedvinden onder de Firma van de Wed. C. PIEK EN ZOON, **ontbonden** met den 24sten Julij 1852 en zal dezelfde Handel onder gemelde Firma alsnu voor eigen rekening blijven gecontinueerd door den Heer S. PIEK, te *Oudshoorn* voornoemd.

In den Jare 1800 Drie en Vijftig den Achtsten Januarij. —

Ten verzoeke van den Heer PIETER VAN HEMEREN, wonende te *Leyden*, in betrekking als bij beschikking van de voormalige Regtbank van eersten Aanleg, te *Leyden*, in dato den dertienden November 1800 Twaalf, benoemd om HERMANUS GROEN en ADAM GROEN, meerderjarige nagelaten kinderen van wijlen MARIA PLANKEN, in huwelijk verwekt bij JAN TIELEMAN GROEN, tengevolge van hunne uitlandigheid in de nalatenschap van HERMANUS PLANKEN, waartoe zij mede geregtigd waren te vertegenwoordigen, zijnde de genoemde HERMANUS GROEN en ADAM GROEN bij vonnis der Arrondissements Regtbank te *Leyden* de dato achtsten Junij 1800 Twee en Vijftig, behoorlijk geregistreerd, verklaard vermoedelijk te zijn overleden, kiezende de Requirant domicilie ten kantore van den Procureur PIETER KAREL DOEFF, wonende te *Leyden* op de Breedestraat Wijk 4, No. 271, en uit krachte van een vonnis gewezen door evengemelde Regtbank den Drie en Twintigsten November 1800 Twee en Vijftig behoorlijk op de expeditie geregistreerd.

Heb ik CORNELIS KAREL BIEGMAN, Deurwaarder bij de Arrondissements Regtbank te *Leyden*, wonende aldaar op de Breedestraat Wijk 4, No. 325.

Ten tweede male GEDAGVAARD:

De erfgenamen van genoemden HERMANUS GROEN; en vermits deze erfgenamen zijn onbekend, doende alzoo mijn exploit bij aanplakking aan de Vergaderplaats der Arrondissements Regtbank te *Leyden*, terwijl ik een tweede afschrift van hetzelve heb overgegeven aan den Edel Achtbaren Heer Officier van Justitie bij dezelve Regtbank, die het origineel met *gezien* heeft geteekend, en voorts nog bij plaatsing in de *Leydsche Courant* en *Algemeen Handelsblad*, als daartoe aangewezen dagbladen.

Om na verloop van Vier weken na heden, en alzoo op Dingsdag den Vijftienden Februarij 1800 Drie en Vijftig, bij voorafgestelden Procureur des voormiddags ten elf ure te verschijnen ter teregtzitting der Arrondissements Regtbank te *Leyden*, gehouden wordende in een der Vertrekken van het Raadhuis binnen gemelde Stad, ten einde te antwoorden, en met den Requirant voort te procederen op de vordering, welke hij bij dezen tegen de Gedaagden instelt, strekkende dat:

Aangezien de Requirant verlangt van het beheer en de administratie door hem gehouden en gevoerd over het Erfdeel van HERMANUS GROEN, hem opgekomen uit de Nalatenschap van HERMANUS PLANKEN, in den vorm bij de Wet voorgeschreven te doen Rekening en Verantwoording, welke rekening met de bescheiden ter inzage van de Gedaagden ter Griffie van de voormelde Regtbank is nedergelegd.

Mitsdien bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leyden* zal worden benoemd een Regter-Commissaris ten wiens overstaan die rekening door den Requirant zal worden gedaan, en dat de Gedaagden daarbij tevens zullen worden veroordeeld om, nadat die rekening alzoo zal zijn gedaan met den Requirant op de wijze bij de Wet bepaald, voort te procederen, ten einde te geraken tot eene bepaling van het Saldo derzelve rekening om vervolgens door hem aan de Gedaagden te worden afgegeven, alles met verklaring dat de kosten ter dezer zake bereids gemaakt en nog te maken door den Requirant bij voorrang zullen kunnen worden gekort op het batig overschot der rekening, mitsgaders met Veroordeeling der Gedaagden ingeval van tegenspraak in de kosten van het regtsgeding.

En heb ik Deurwaarder wijders aan de Gedaagden aangezegd, dat PIETER KAREL DOEFF, hierboven genoemd als Procureur voor den Requirant in deze zaak zal occuperen.

De Kosten dezes zijn behalve de uitschotten *f* 4.45.

C. K. BIEGMAN, *Deurwaarder.*

Blijkens Acte door mij Ondergeteekende, CORNELIS KAREL BIEGMAN, *Deurwaarder* bij de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, wonende aldaar op de Breedestraat, geexploiteerd den 8sten Januarij 1853, is ten verzoeke van den Wel-Edelen Heer PETRUS MARINUS MESS, *Medicinae Doctor*, wonende te *Leyden*, domicilie kiezende ten huize van den Ondergeteekende, beteekend aan den Heer TH. DE VEER, voorheen *Student* aan de Hoogeschool te *Leyden*, thans geene bekende woonplaats in het Koningrijk hebbende en zijnde de plaats van zijn werkelijk verblijf onbekend, de grosse van een Vonnis door den Edel-Achtbaren Heer Kanton-regter van het eerste Kanton van het Arrondissement *Leyden*, tusschen den Heer Requirant als Eischer en den geinsinueerde, als Gedaagde, den 15den Mei 1850 gewezen, behoorlijk geregistreerd; zijnde afschrift van dat Vonnis en van het exploit aangeplakt aan de hoofddeur van het Kantongeregt te *Leyden*, terwijl gelijke afschriften aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie, die het oorspronkelijk exploit met »gezien" heeft geteekend, zijn overgegeven.

Het exploit is geschied en wordt deze aankondiging gedaan overeenkomstig art. 4, no. 7 van het Wetboek van Burgerl. Regtsvordering.

C. K. BIEGMAN, *Deurwaarder*.

AAN HET ETABLISSEMENT
VOOR
XYLOGRAPHIE EN GALVANO-PLASTIEK,

Kunnen ter levering worden aangenomen:

1o. Alle soorten van Illustratiën, Figuren, Modellen en Vormen, hetzij die tusschen den tekst of afzonderlijk moeten worden gedrukt.

2o. Titelvignetten of Tinnenplaten voor Boekwerken van allerlei aard, met Letterwerk even als bij Koper- en Staalgravure of Lithographie.

3o. Land- en Zeekaarten, Plans voor Bouwkundigen enz., alle met het vereischte letterwerk.

4o. Kunstplaten, in navolging van Gravuren.

5o. Opgeslagene gefigureerde Letters, Hoeken, Randen, Bloemen, Wapens, Vignetten en verdere dergelijke benoodigdheden voor Boekdrukkerijen.

6o. Aanplakbilletten met versieringen en Stereotype letters.

7o. Gefigureerde omslagen voor Boekwerken.

8o. Afbeeldingen van Penningen, ook als Relief gegraveerd.

9o. Medailles, Gedenkpenningen en Ornamenten, zoowel gekopiëerd als oorspronkelijk, van Koper in verheven werk, Gebronsd, Verguld of Verzilverd.

10o. Facsimilé's van Handteekeningen, hetzij tot Stempels met fraaije Handvatsels of om op de Pers te worden gedrukt.

11o. Handstempels voor Kantoren en Fabrieken, ook voor Ambtenaren met wapens en omringend Schrift.

12o. Etiquettes voor Wijnkoopers, Apothekers, Parfumeriën-Verkoopers, Tabak- en Sigaren-Verkoopers, enz.

13o. Stempels voor Boekbinders.

14o. Titels voor Muziekwerken.

15o. Matrijzen voor Lettergieterijen.

16o. Vignetten voor Dagbladen, enz.

17o. Adreskaarten in verschillende Kleuren, met of zonder bewegbare letters.

A. W. SYTHOFF.

EXPEDITIE J. P. KOENS,

De Ondergeteekende heeft de eer het geachte Publiek te verwittigen, dat het **Hulpkantoor** thans is gevestigd bij den Heer SMULDERS, hoek Hoogewoerdsbrug; waar men zich belast met het aannemen van alle Artikelen ter verzending en het afhalen van **Reizigers** van en naar de Spoortreinen.

H. J. PESKENS, *Directeur*.

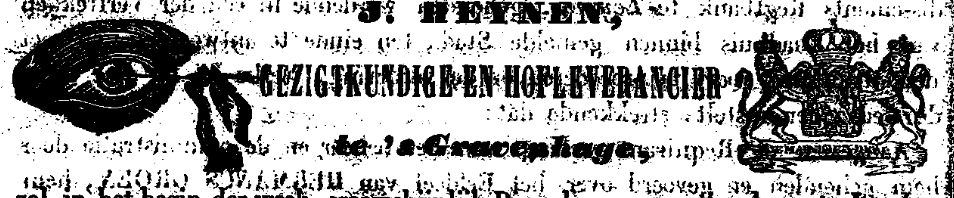

J. HEYNEN,
GEZIGTKUNDIGE EN HOFLEVERANCIER
te 's Gravenhage,

zal in het begin der week, waarschijnlijk Dingsdag, voor eenige dagen te *Leyden* te spreken en te ontbieden zijn in het Hotel *Le Lion d'Or* op de Breedestraat. Hij noodigt diegenen, welke zijnen raad of hulp voor het gezigt van nooden hebben. Tevens moet hij een ieder opmerkzaam maken voor misleiding en bedrog, daar hij niemand door hem gemagtigd, rondzendt, om op zijn naam Brillen enz., te verkoopen, zoo als er zijn die zich uitgeven van HEYNEN gezonden te zijn; zulks is bezijden de waarheid.

VERKOOPING VAN ONROERENDE GOEDEREN.

Mr. C. C. VAN DER SCHALK, Notaris, residerende te *Noordwijk*, zal op Woensdag den 2den Februarij 1853, des morgens ten 10 ure, in het Logement *Het Hof van Holland*, te *Noordwijk-Binnen*, ter Verkoop aanbieden: Verschillende partijen extra welteegemaakt BOUW- EN WEILAND, ten grootte van 16 bunders, 95 roeden en 89 ellen, gelegen in de Gemeenten *Noordwijk* en *Noordwijker-Hout*, benevens 3 HUIZEN EN ERVEN MET GROND, staande en gelegen te *Noordwijk-Binnen* en te *Noordwijk aan Zee*. Alles in het breede bij Billetten omschreven.

Nadere Inlichtingen te bekomen zoo ten Kantore van voornoemden Notaris Mr. C. C. VAN DER SCHALK, te *Noordwijk Binnen*, als ten Kantore van den Notaris J. TROMER, te *Voorschoten*.

Men verlangt tegen Mei 1853, in de Stad *'s Gravenhage*, eene **KEUKENMEID** van de H. G., bekwaam voor het Koken en Werken, in een dienst van drie dienstboden. — Adres *franco* onder Letter **M.** bij den Boek- en Kunsthandelaars SCHREUDER & VAN BAAK, te *Leyden*.

VRIJWILLIGE VERKOOPING

in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, van: Eenen hechten, sterken, welbeklanten, en binnen weinige jaren nieuw opgebouwden HOUTZAAGMOLEN genaamd, »*de Harder*," zijnde een Bovenkruijer, met twee Houtloodsen, twee Woonvertrekken, Knechtswoningen, Schuur, Balkgaten, Erf, Werf, partijtje MOESLAND en verder toebehooren, staande aan den Maredijk, onder *Oegstgeest*, nabij de Stad *Leyden*, breeder bij aangeplakte billetten omschreven.

Waarvan de provisionele Opveiling zal plaats hebben, op Vrijdag den 4den Februarij en de finale Gunning, op Vrijdag den 11den Februarij 1853, beide des voormiddags ten elf ure, terwijl tusschen de Veiling en Afslag, ten Kantore van den na te noemen Notaris, Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

Het voorschrevene Perceel zal 15 April 1853 kunnen worden aanvaard en dagelijks te zien zijn.

Zijnde inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te *Leyden*.

Bij den Ondergeteekende is uitgekomen:

JAAR- EN ADRESBOEKJE,
VOOR DE
STAD LEYDEN,
Over het Jaar 1853,

Zesde Jaargang, groot **124** Bladzijden, Prijs 65 Cents.

Dit *Jaar- en Adresboekje* is **onmisbaar** voor den Inwoner, Koopman, en Reiziger.

C. A. VAN IMMERSEEL MOUNIER.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 8 *Januarij*. Van *f* 37 tot *f* 40.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 8 *Januarij*.

Oude Witte Tarwe *f* 10.40 tot *f* 10.60. Nieuwe Tarwe *f* 8.50 tot *f* 9.20. Nieuwe Rogge *f* 6.50 tot *f* 7.20. Gerst *f* 4.70 tot *f* 4.80. Haver *f* 3.40 tot *f* 3.80. Paardeboonen *f* 5.80 tot *f* 6.00. Duiveboonen *f* 6.50 tot *f* 6.80.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
VRIJDAG, 7 Januarij.

		Laagst. Koers.	Hoogst. Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	65 1/16	65 1/16	65 1/8
Dito Certificaten	» 3 »	78 1/2	78 5/8	78 1/2
Dito dito	» 4 »	96 1/4	96 1/2	96 1/2
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	96	96 1/8	96
Handelmaatschappij	» 4½ »	120 1/4	—	—
O. I. Leening	» 4 »	96 1/2	—	—
Dito Holl. Spoorweg	» »	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
Haarlemmermeer	» 5 »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	76 1/8	—	—
Dito dito	» 5 »	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1810	» 5 »	108 7/8	109	109
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	107	107 1/8	107 1/8
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	97 1/4	—	—
Dito 1840	» 4 »	92 7/8	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	92	92 1/16	92 1/8
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	74 5/8	74 11/16	74 5/8
POLEN, Obligatiën	» 4 »	88	88 1/8	—
Dito Aandeelen met Loten fl. 250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	» 500 »	163	163 1/2	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	23 7/8	24	23 15/16
Dito Obligatiën	» 3 »	49 3/4	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	43 3/8	43 11/16	43 5/8
Bewijzen Coupons		4 5/8	4 9/16	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	88 3/4	—	—
Dito	» 4 »	72 3/4	—	—
Dito Metalk	» 5 »	84	84 3/4	—
Dito Nieuwe	» 5 »	93 1/4	93 1/2	93 1/4
Dito 1847	» 2½ »	43 5/8	44	—
BELGIE, Banc.	» 2½ »	53 3/4	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	54	—	—
BRAZILIE, 1824. 100 £	5	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 5 »	41 1/8	—	—
Dito dito	» 4 »	38 1/2	38 9/16	38 1/2
VENEZUELA,	» 3¾ »	40 3/4	—	—
MEXICO,	» 5 »	24	24 1/8	24 1/16
AMERIKA, Bankactien		4 1/4	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.